

Vill du veta mer? Se vår hemsida
www.livetskilde.org

Guds Världsvida Kyrka

001BP2(s)102004

*Livets Källas
häftesserie*

Bergs- predikan (del 2)

LIVETS
KILDE

HEFTESERIE

Nr. 14 volym 3 oktober 2004

Skriv till vår adress i Sverige om du vill ha fler exemplar av detta
eller tidigare häften:

Livets Källa, c/o BTHB, Hemmestorps Eke 33, SE-270 35 Blentarp

Andra häften i denna serie:

Bergspredikan (del 1)
Den okände Jesus (del 1)
Den okände Jesus (del 2)
Gud och förlåtelse
Guds löften
Guds profetior
Jesus kommer tillbaka
Jobs bok
Kristendomens fallgropar
Ord om hopp
Ord om tålamod
Vad är det som styr ditt liv?
Är Gud död?

Tro inte att jag
har kommit för
att upphäva lagen
eller profeterna.

Jag har inte kommit
för att upphäva utan
för att uppfylla.

Matteus 5:17

Copyright © 2004
Guds Världsvida Kyrka

Skriftställena i *Livets Källas* häftesserie är huvudsakligen
hämtade ur Bibelkommissionens 1999 års översättning.

Copyright 2000 Svenska Bibelsällskapet
och Bokförlaget Libris, Örebro

ETT AV BERGSPREDIKANS HUVUDBUDSKAP ÄR ATT DE kristna skall vara olika andra människor. Jesus använder bland annat ljus och salt som symboler på detta annorlundaskap. Men hur skiljer sig de kristna från mängden? Detta ska vi se närmare på idag.

I Gamla Testamentet skiljde Gud Israel från andra människor. Israel skulle vara ett heligt folk. Helig betyder avskild för särskilt syfte. Gud gav dem lagen, Mose lag, som finns samlad i bibelns fem första böcker, för att de skulle vara exempel på hur man bör leva för att få uppleva Guds närvaro och välsignelse. En konsekvens av Mose lag var att det skapades en skillnad mellan Israel och alla övriga folkslag. Denna skillnad skulle senare tas bort genom Jesu liv och död. Hans budskap var menat åt alla folk och inte bara åt Israel. I det nya förbundet består Guds folk av människor från alla folkslag, alla de som tror på honom. På vilket sätt då skall de troende vara ett heligt folk, och hur skiljer de sig från dem som inte tror?

Det är viktigt för oss alla att studera förbundet Jesus ingick med sina lärjungar och att förstå att Jesu egna ord är dess lag. Moselagen var tidsbegränsad (Galaterbrevet 3:19–25), men Kristi lag – Jesu ord, är evig (Matteus 24:35, Lukas 21:33). I detta häfte undersöker vi hur Jesus såg på Moselagen. Lagen är ett stort ämne så vi ska i möjligaste mån begränsa oss till Jesu egna ord i frågan.

Vi är frälsta av Guds nåd genom Jesu Kristi offer. Vi kan inte av egna gärningar göra oss förtjänta av Guds nåd. Frälsningen är en gåva. Men konsekvensen av denna nåd är att vi ska leva ett liv till Guds ära. Vi visar vår uppskattning genom att leva i enlighet med hans

standard, Kristi lag. Men hur gör man detta, som kristen, hur skiljer man sig från mängden?

Jo, där en kristen vandrar skall det spridas glädje, frid, godhet, trofasthet, hopp, tålmod och självbehärskning, som är olika sidor av kärleken. En kristen skall älska sina medmänniskor med Guds kärlek, och inte sin egen. Så blir en kristen annorlunda enligt Jesus i bergspredikan.

Vi skall i detta häfte fortsätta genomgången av bergspredikan och vi plockar upp tråden i Matteus 5:14 där Jesus säger att hans lärjungar är världens ljus. Innan du läser vidare föreslår jag att du slår upp Matteus 5:e kapitel och själv tar reda på vad Jesus egentligen säger. Det kommer att ge dig ett än större utbyte av innehållet i detta häfte. □

Innehåll

Häftesserien *Livets Källa* har som mål att göra evangeliet tydligt och relevant för vår tid. Den läses av kristna från olika trossamfund. Vår önskan är att hjälpa var och en att förstå sig själv och sitt förhållande till Gud oavsett vilken kyrka man tillhör.

2-3	Förord
4-7	Matteus 5:14-16 Världens ljus
8-13	Matteus 5:17-20 Den eviga lagen
13	Lagen i Nya Testamentet
14-16	Matteus 5:21-48 Ny standard
17	Olika sidor av Kristi lag
18-20	Matteus 5:21-26 Förbudet sinnelag

Världens ljus

JESUS ANVÄNDER DE VÄLKÄNDA SYMBOLERNA SALT OCH LJUS för att beskriva en kristen. Vi avslutade förra häftet med att beskriva några av de egenskaper salt har och som symboliskt sett är mycket intressanta för den kristnes livshållning.

I vers 14 säger Jesus vidare att lärjungarna är världen ljus. Ljuset är en välkänd symbol i bibeln, ljuset som visar vägen. I Gamla Testamentet är Mose lag ljuset som visade Israel vägen man ska leva. I de första verserna av Johannes evangelium står det att Jesus är det sanna ljuset som världen inte ville ta emot (Johannes 1:4–11). Jesus har därmed övertagit ljusets roll som Mose lag en gång hade. Han kallar sig världens ljus (Johannes 8:12) och kom för att ge oss den djupare andliga uppenbarelse från Gud som bara delvis givits åt det gamla Israel. Historien visar att israeliterna inte förstod lagens djupare mening. Jesus visar oss den genom sitt sätt att vara och genom sin undervisning i evangelierna, bland annat bergspredikan.

Jesus var Guds fullkomliga uppenbarelse, som är mer än lagar och regler. Han visade sina medmänniskor hur Gud skulle ha behandlat dem. Han visade dem barmhärtighet, godhet och omtanke, men också beslutsamhet, vrede och uthållighet.

I sin plan för mänskligheten vill Gud att alla ska lära känna honom. Därför har han genom Nya Testamentet gjort ett nytt avtal med ett nytt folk och gett dem Den

heliga Anden och senare bibeln, hans Ord. Detta folk tror på att Jesus är Guds Son och på det han har sagt. Gud vill att denna fullständiga uppenbarelse, detta ljus som han tänt genom Jesus, skall fortsätta lysa genom de kristna med hjälp av den heliga Anden.

Lärjungarna som levde med Jesus skulle föra ljuset och elden vidare till nästa generation, och så skulle det fortsätta till Jesu återkomst. De kristna har blivit Guds representanter eller sändebud, som Paulus skriver i 2 Korinthierbrevet 5:20. Det är detta Jesus menar när han i bergspredikan säger att hans lärjungar i alla tider skall visa vägen till Gud och vara ett ljus, med Jesus som förebild. De skall vara världens ljus på samma sätt som han varit det. Det ljus vi ska stråla med är inte vårt eget. Det är inget som vi utvecklat eller lärt oss. Det är Guds ljus, Guds kärlek, som andra skall uppleva i mötet med en kristen. Vilket stort ansvar vi har som kristna! Senare i bergspredikan kommer vi att se att det nya förbundet ställer högre krav på oss än vad Gud gjorde på Israel under gamla förbundet.

När vi tänker på ljus så kanske vi närmast tänker oss vitt ljus som från en lampa eller från solen. Men vitt ljus består inte enbart av en färg utan av regnbågens alla. Och så är det med Guds ljus, det består av en mängd olika aspekter som måste sättas ihop. Om vi ska kunna utstråla Guds ljus så måste vi känna honom, veta vem han är och hur han är. I en nyligen gjord större undersökning av kristnas förståelse av Guds väsen visade sig flera ytterligheter. En del menade att Gud är sträng och slår ner på minsta lilla felsteg man gör. Andra menade att Guds nåd utan vidare täcker alla synder, och att synd därför inte har några

praktiska konsekvenser. Några såg honom som en oerhört krävande Gud som ständigt förväntar sig mer. Genom vårt sätt att vara förmedlar vi vår uppfattning om Gud till andra. Är vår uppfattning om Gud att han aldrig blir nöjd, och att vi hela tiden måste göra mer och bättre kommer vi omedvetet att förmedla detta. Vi kommer att slita ut oss och inte kunna finna vila i tron på honom. Detta visar hur oerhört viktigt det är att känna Herren, att vår förståelse av Gud är sann och i linje med hans Ord, så att vi kan vara Guds sanna representanter!

På samma sätt som vitt ljus består av regnbågens alla färger måste vi i rätt balans utstråla Guds väsens olika aspekter till andra. Ibland måste vi vara stränga och andra gånger barmhärtiga, allt efter vad som på lång sikt är bäst för den andre. Sådan visdom uppnås och mognar genom livslång utveckling av att låta Guds Ord och Ande vägleda oss så att våra handlingar blir mer och mer lika Jesu egna. På så sätt kommer andra, förhoppningsvis, att se något av Guds väsen i oss.

Jesus fortsätter i vers 15 med att säga att det inte går att dölja det faktum att man är kristen. Bilden han använder är att man inte sätter sitt ljus under en skål eller behållare. Nej man använder en ljusstake så att ljuset sprider sig i hela huset. Och just så skall en kristen lysa i en andligt mörk värld. Det kristna ljuset kan och skall inte döljas. Om vi gömmer vårt ljus gör vi inte det som Jesus förväntar sig av oss.

Men hur är man då ett ljus? Ska man gå omkring med en skylt som talar om att man är kristen? Ska vi berätta för alla på jobbet att vi nu tror på Jesus? Det är inte det Jesus menar. Precis som i alla andra

sammanhang är det viktigt med en balanserad förståelse av alla bibelställen som handlar om ämnet! Att vara kristen fordrar vishet och mognad.

På ett annat ställe säger Jesus att vi inte ska kasta pärlor åt svin. Ibland när man pratar religion med folk är de egentligen inte intresserade av de goda nyheterna utan är ute efter att kritisera allt de tycker är fel i bibeln. Ska man då undvika att säga att man är kristen? Nej, vi ska inte skämmas över vår Herre. Gör vi det kommer han att skämmas för oss när han återvänder (Markus 8:38). Man kan visa andra att man är kristen på många sätt och vi kommer att återkomma till det i ett senare häfte.

Att noga studera Jesu liv är viktigt i detta sammanhang. Av honom kan vi lära oss hur vi ska hantera svåra situationer. Lägga märke till att han ofta kommer med motfrågor istället för att svara när man försöker lura honom i en fälla. Jesus låter sig inte manipuleras.

I vers 16 förklarar Jesus hur vi ska vara ljus. Ljuset visar sig genom goda gärningar, inte genom ord. Handlingar talar högre än goda argument. De goda gärningarna ska leda till att Gud blir ärad. Guds ljus kommer från honom genom oss. Goda gärningar börjar med vänlighet och inlevelse, sympati (medkänsla) och empati (förståelse av en annan persons upplevelse av sin situation). Först då kan vi veta hur vi ska kunna hjälpa någon. Om du skulle ge dig tid att vara vänlig mot en ny människa varje dag under loppet av 40 år, så skulle 14 000 människor genom dig få uppleva en glimt av Guds ljus och hopp! ☐

Den eviga lagen

JAG HAR INTE KOMMIT FÖR ATT UPPHÅVA LAGEN OCH profeterna, utan för att uppfylla, säger Jesus i vers 17. Denna utsaga har orsakat mycket huvudbry för teologerna genom tiderna, ja, till och med splittring av kyrkor. Vad menar Jesus egentligen?

Det kan verka som om Jesus här gör ett avbrott i predikan för att introducera ett nytt tema: lagen. Men om vi hade varit de judar som hörde Jesus lägga fram de åtta saligprisningarna, som beskriver dem som kommer att stå rena inför Gud, skulle vi ha frågat oss: Vad ska detta betyda? Är det inte bara de som håller lagen som är rena i Guds ögon? Är det inte lagen som är ljuset? Hur kan Jesus och hans lärjungar vara ljuset? Kommer denne Jesus för att avskaffa lagen som Mose fick av Herren?

Det är därför Jesus säger att han inte har kommit för att upphäva lagen eller profeterna. Det grekiska ordet "upphäva" i originaltexten är ett oerhört starkt ord som betyder "att fullständigt ödelägga, att tillintetgöra". Däremot sade han att han kom för att uppfylla lagen. Det grekiska ordet för "uppfylla" betyder "att göra komplett, att fylla till randen". Jesus kom för att lyfta lagen till en annan nivå, göra den komplett och fullkomlig. Han gjorde lagen överlägsen, andligt omfattande och därmed annorlunda.

Jesus uppfyllde lagen på flera sätt. För det första uppfyllde han de lagar och offer som symboliskt pekade fram mot hans offer och gärning. Idag är han vår överstepräst som talar för oss inför vår Fader i Himmelen

istället för översteprästen i det levitiska prästerskapet under det gamla förbundet. Förhänget i templet brast uppifrån och ända ner när Jesus dog (Matteus 27:50–51). Förhänget dolde rummet, det allra heligaste, där arken, symbolen på Guds tron, hade stått. Att förhänget på detta mirakulösa sätt brast var ett tecken på att den enda vägen till Guds tron nu går via Jesus, vår överstepräst, och ingen annan medlare.

För det andra uppfyllde Jesus även den moraliska sidan av lagen utan att fela. Endast Jesus har lyckats leva upp till Mose lags krav. Israels historia visar att människan inte klarar av att leva upp till de krav som Gud ställer för rättfärdighet på egen hand. Jesus klarade det för att han var Gud förkroppsligad samtidigt som han var människa.

För det tredje kom Jesus för att uppfylla det som lagen och profeterna sagt om hans första ankomst. Men det återstår många uppfyllda profetior som han kommer att uppfylla när han återvänder för att upprätta fred och rättvisa för alla jordens människor och folkslag.

För de fjärde uppfyllde Jesus Mose lag på så sätt att den eviga lag som var dess grund kom fram i ljuset. Mose lag gjordes fullkomlig, andligt komplett och vittomfattande.

Herren, "Ordet" (Johannes 1:1) som senare föddes som Jesus gav lagen till Mose och Israels folk på berget Sinai (se häftena *Den okände Jesus del 1* och *2*). Han gav lagen åt Israel till välsignelse om de höll den. De skulle vara Guds mönsterfolk så att andra folkslag skulle kunna se de välsignelser som åtföljde dem som höll lagen. Detta var Guds syfte.

Men lagen hade ytterligare en funktion. Den fungerade som grundlag för dom. Den gavs för att människorna

skulle veta vad Gud anser är brott mot hans vilja, det vill säga, synd (Romarbrevet 7:7).

Mose och Israel fick lagen ca. 1500 år före Kristus. Det tog inte många år innan Israel vände både Gud och lagen ryggen för att gå sina egna vägar. Gud började med att straffa Israels tio stammar, eller Nordriket, som huvudsakligen levde i Samarien. De bortfördes av assyrierna år 721 f. Kr. till områdena kring Kaspiska havet. Senare utvandrade de norr och västerut och försvann därmed ur bibelhistorien, bortsett från att de fortfarande är under löftet Gud gav Abraham. Gud vet var de finns.

Gud lät även judarna, Sydriket, föras bort i fångenskap till Babylon av kung Nebukadnessar år 587 f.Kr.

När judarna fick återvända till Jerusalem ungefär sjuttio år senare var det en religiös grupp som ville förhindra att Israel någonsin skulle bortföras igen. De förstod att fångenskapen hade inträffat för att de inte hållit sin del av avtalet. Aldrig mer skulle de glömma Gud och hans lag. Fariseér kallade de sig vilket betyder "de avskilda". De insåg att lagen måste hållas och utgick med de allra bästa avsikter. Men goda avsikter räcker inte alltid. För att vara säkra på att de inte skulle begå misstag gjorde de lagen så detaljerad att den styrde nästan varje aspekt av vardagen. "Lagen" blev till slut en tung börda för folket, något som Gud inte avsett.

I Matteus 5:18 säger Jesus att lagen inte ska förgå innan himmel och jord förgår, inte förrän allt har skett. Jesus säger alltså att Mose lag en dag kommer att förgå till skillnad från Jesu ord, dvs Kristi lag (Matteus 24:35, Galaterbrevet 6:2). Mose lag kommer att förlora sin betydelse när allt som står i den har skett. Jesus inleder

versen med ett "sannerligen" som på grekiska är *amen*. Han säger detta för att understryka att nu kommer något viktigt. Vers 18 stöder föregående vers, där Jesus säger att han inte tänker upphäva lagen utan uppfylla den. Vad "inte förrän allt har skett" i vers 18 betyder finns många åsikter om. En del tolkar det som att "allt" är det Jesus gjorde i sitt jordiska liv – hans liv, död och uppståndelse, för Paulus skriver att lagen blev tillagd tills Jesus skulle komma (Galaterbrevet 3:19, 24–25). Andra tolkar det så att Mose lag skall förgå först när alla profetior i Gamla Testamentet är uppfyllda, dvs. när Gud skapar den nya himlen och jorden.

För att lösa frågan kan vi gå till Lukas 16:16–17 där Jesus använder samma uttryck som i Matteus 5:18. Vi kommer här inte att göra en grundlig genomgång av Lukas 16 men Jesus säger att med Johannes Döparen är Mose lag och profeternas förkunnelse avlöst av förkunnelsen av evangeliet om Guds rike, något helt nytt. Men så säger han i vers 17 att även om det gamla är avlöst av något nytt så skall det inte förgå. Det skall stå som ett vittnesbörd (som i berättelsen om Lasarus, se Lukas 16:31), och Mose lags moraliska aspekt förs vidare i en ny tolkning (Lukas 16:18) Innan Jesus kom pekade Moselagen fram mot honom och låg till domsgrund i det Gamla Förbundet (GT). Efter hans ankomst och upprättandet av det Nya Förbundet (NT) har Moselagen och profeterna fått en annan funktion, de ska vittna om Kristus. De står till vittne om det som hänt innan NT och vad som kommer att hända i framtiden, och skapar bakgrund till det nya förbundet. Moselagen är inte längre domsgrunden i NT utan ingår i redan uppfyllt syfte i Kristi lag. Moselagen är blott en skugga av det goda som

skall komma (Hebreerbrevet 10:1). Den blir stående som ett vittne och upphör inte förrän allt den talar om är uppfyllt, alltså när *Gud skapar den nya himlen och den nya jorden*.

I vers 17 och 18 har Jesus talat om förhållandet mellan sig själv och lagen i GT. I de följande två verserna handlar det om den kristne och rättfärdigheten i NT. Här ser vi vägskälet mellan förhållandet till rättfärdighet i det gamla förbundet och det nya.

I vers 19 säger Jesus att den som bryter det allra minsta av dessa bud skall räknas som den minste i himmelriket. Enligt GT måste man hålla alla buden – stora och små – för att vara rättfärdig i Guds ögon. Här berör Jesus minst två faktorer. För det första inför han något nytt: Guds rike är öppet även för en som har syndat, något som var helt otänkbart i GT. Jesus uppfattning skiljer sig från Moselagens. Han för den tanke vidare som Gud introducerade genom profeterna: Nåden!

Det är intressant att Jesus här använder sig av juridiskt uttryck och stil när han inför nåd som ett nytt begrepp i domsslutet. För det andra säger han att den som tar Guds bud på allvar skall räknas som stor. Vi är frälsta genom nåd men måste göra vår livsvandring till Guds ära, visa honom vår uppskattning genom att leva i enlighet med hans vilja. Det finns ett samband mellan lag och evangelium. Vi måste vara en görare av Jesu ord och inte bara en hörare (Matteus 7:24–28).

I vers 20 säger Jesus att vår rättfärdighet måste överträffa fariséernas (i den grekiska texten står det egentligen "vida överträffa"). Det handlar inte om att hålla Moselagen bättre än fariséerna utan att vår rättfärdighet skall ha ett annat innehåll. Jesus säger i Lukas 23:28 att

fariséerna verkar rena på ytan men är inuti fulla av hyckleri och laglöshet. Det är inte en fin fasad Jesus förväntar sig av oss kristna, utan äkta vara rakt igenom. Med uppriktighet i allt vi gör tjänar vi Gud. Det är detta som är vår Gudstjänst.

För att visa vad han menar får vi från vers 21 och kapitlet ut några exempel på den högre standard NT infört. Här inleds Jesu högst radikala tolkning av Moselagen till de skriftlärdas stora förbittring. Han visar klart och högst dramatiskt att han har en annan uppfattning och tolkning av lagen än de har. Jesus höjer standarden i sin lag så att "det som blev sagt" i lagen inte längre är gott nog! Moselagen var ljuset, Guds väg, för folket under GT. Jesus och hans budskap är navet och ljuset i NT. □

Lagen i Nya Testamentet är:

- till sitt ursprung Kristi lag (Galaterbrevet 6:2)
- till sitt väsen frihetens lag (Jakobsbrevet 1:25, 2:12)
- till sitt innehåll kärlekens lag (Romarbrevet 13:8–10)
- till sin kraft Andens lag (Romarbrevet 8:2)
- till sitt värde fullkomlighetens lag (Jakobsbrevet 1:25)
- till sin höghet kunglig lag (Jakobsbrevet 2:8)

Ny standard

DET ÄR SVÅRT FÖR OSS ATT FÖRSTÅ HUR VERKLIGT provocerande Jesus är i bergspredikan. För en jude var det bara Gud som kunde fullkomliggöra lagen och det är ju precis vad Jesus gör! Han var ju inte bara en god människa utan också Gud, förkroppsligad, och kunde alltså ändra lagen. Nu ville han ge lagen en högre dimension som samtidigt skulle gälla för alla folkslag som ville omvända sig till Kristus. Lagen i Nya Testamentet skulle utjämna skillnaden mellan folken.

I bergspredikan ser vi att lagen ställer långt högre krav på oss nu än i gamla Israel. Hur är det då möjligt att efterleva den? Det gick inte då, så varför skulle det fungera idag? Jo, Gud har börjat ge oss hela sin uppenbarelse genom Jesus Kristus som är vår förebild. Vi har fått den heliga Anden som hjälper oss att minnas vad Jesus sade och ger oss styrkan vi behöver för att göra det han sade. Den heliga Anden och Guds Ord samverkar till att hjälpa oss förstå Guds vilja och hur varje dag skall levas. Det finns ingen motsättning mellan helig Ande och Guds Ord! Samverkan dem emellan hjälper oss i vår strävan att göra det rätta. Paulus skriver i 1 Johannesbrevet 4:1 att vi måste pröva anden, och det kan vi göra genom att jämföra med bibeln, Guds Ord, om de båda stämmer överens.

Nya Testamentets lag, Kristi lag, skulle skrivas i våra hjärtan genom den heliga Anden, och inte på stentavlor så som Mose fick ta emot Tio Guds Bud (Jeremia 31:33, Hebreerbrevet 8:10).

Till skillnad mot det gamla förbundet ger det nya ingen samlad detaljerad överblick av Kristi lag. Och varför inte egentligen? Varför är Kristi lag inte sammanställd på samma sätt som Moselagen? Kanhända är orsaken till detta att Kristi lag är mer än regler. Det finns alltså ingen motsättning mellan lagen och Jesus. Men vi kan inte göra oss förtjänta av Guds nåd och frälsning genom att hålla lagar. Därför kanske det inte går att göra en detaljerad nedskrivning av lagen, för att Kristi lag är andliga principer och en livshållning som skall genomsyra den troende.

Moselagen räcker inte till. Den kan inte frälsa oss från den andra döden och är alltså otillräcklig som standard i det nya förbundet. I Matteus 22: 36–40 sammanfattar Jesus huvudingredienserna i Moselagen som att älska Gud, och sin nästa som sig själv. Och det är på den nivån lagen ligger nu, inte på regelnivån utan i dess ursprungliga andliga dimension som vi nu tack vare helig Ande kan uppleva. Men det ställer också högre krav på oss nu än då. I och med Jesu ankomst har den troende lämnat barndomen, Moselagen, bakom sig och stigit in i vuxenvärlden, Kristi lag. Vi har inte längre detaljerade regler för vårt uppförande, nu lever vi i enlighet med vad reglerna står för, deras innersta kärna. För att kunna följa i vår mästares fotspår räcker det inte med att vara regelrätt, vi ska vara världens ljus. Den kärlek Gud ger oss ska vi i vår tur ge vidare till våra medmänniskor och för att göra det måste vi vara utrustade med Guds personlighet och etiska värderingar. Det är detta som är standarden/lagen i det nya förbundet.

Både Jesus och senare Paulus citerar de moraliska buden i det gamla förbundet och höjer dessa till en annan

nivå. I Romarbrevet 13:10 skriver Paulus att kärleken är lagens uppfyllelse. Vi uppfyller lagen genom att älska med Guds ovillkorliga kärlek och inte vår egen, eftersom vi endast förmår älska andra med det mått kärlek vi har för oss själva.

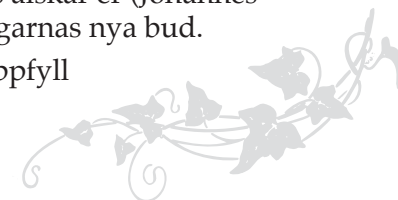
Det nya förbundet skiljer sig markant från det gamla. Nu bor Gud i människan genom den heliga Anden, som han skrivit sin lag i våra hjärtan med. I Galaterbrevet 5:22 står det att Andens frukt är Guds kärlek, som är lagens fullhet eller uppfyllelse (Romarbrevet 13:10), glädje, frid, tålmod, vänlighet, godhet, trofasthet, ödmjukhet och självbehärskning. Godhet t.ex är det som visar skillnaden mellan gott och ont. Guds godhet är den kristnes moraliska kompass (se häftet *Ord om Godhet*). Guds etik är mer än regler. Den innebär principer där också motiv och konsekvenser måste vägas för och emot innan man beslutar sig för vad som är rätt och fel. Som kristna måste vi ta hänsyn till alla dessa förhållanden när vi försöker se situationer baserat på Guds Ord, från Guds synvinkel inte vår egen. En kristen måste vara lika tålmodig, omtänksam, trofast, givmild, intresserad etc. mot andra människor som Gud är. Därför bör vi alltid försöka sätta oss in i hur Gud skulle göra i samma situation. Det är en utmärkt vana att inför svåra etiska beslut ställa sig frågan: "Vad skulle Jesus gjort?" och därmed låta andra upptäcka Jesus/Gud genom dig! Otroligt, men sant! Det är viktigt att man förstår vad Jesus verkligen säger och står för! Den kristne måste vara världens ljus och salt – goda förebilder i en förmörkad, osmaklig värld.

Resten av Matteus 5:e kapitel som vi närmast ska titta närmare på består av sex exempel på Jesu nya lagtolkning. □

Olika sidor av Kristi lag

- Svär inte på något (Matteus 5:33–37).
- Älska dina fiender (Matteus 5:44).
- Var inte otrogen ens i tanke (Matteus 5:27–28).
- I samma grad du förlåter andra förlåter Gud dig (Matteus 6:12, 14–15).
- Med det mått du dömer andra dömer Gud dig (Matteus 7:1–2).
- Det du vill att andra ska göra mot dig ska du göra mot dem, för detta är lagen och profeterna (Matteus 7:12).
- Om du bara kallar Jesus, Herre, herre, men inte gör Hans Faders vilja kommer du inte in i himmelriket (Matteus 7:21–23).
- Håll buden och ge bort allt du äger till de fattiga om du vill vara fullkomlig, säger Jesus till den rike, unge mannen (Matteus 19:16–21). (Det var pengar som här satte stopp för den unge mannens förhållande till Gud, vi å andra sidan kan ha andra barriärer.)
- Älska Gud och älska din nästa som dig själv (Matteus 22:37–40) är Jesus sammanfattning av Moselagen.
- Älska varandra så som Jesus älskar er (Johannes 13:34, 15:12–13, 17) är lärjungarnas nya bud.
- Bär varandras bördor och uppfyll på så sätt Kristi lag (Galaterbrevet 6:2).

Förbjudet sinnelag

JESUS BÖRJAR CITERA FRÅN TIO GUDS BUD ATT DET ÄR FEL ATT döda men resten av citatet är antagligen från judarnas muntliga lag. Jesus bekräftar att det är synd att döda men att även vrede är synd. Vrede är lika illa som mord. Det här låter ju underligt, för ibland är det ju berättigat att bli arg, eller hur? Det visade Jesus flera gånger. Och bibeln talar om Guds vrede vid olika tillfällen. Så, vad menar Jesus egentligen?

Ordnyanser som här skulle vara oss till hjälp har gått förlorade i översättningen. I grekiskan finns det två ord som på svenska kan översättas till vrede. Det ena är en snabbt uppflammande vrede som uppstår i en speciell situation och som lika snabbt går över. Det andra är en bitter, icke övergående, fördömande vrede som inte vill kännas vid vare sig förlåtelse eller försoning. Och det är detta ordets betydelse som Matteus här använder. Det är denna inställning som kan orsaka mord. Jesus upphöjer Moselagen genom att säga att det inte bara är handlingen som ska bedömas. Inte bara ens handlingar utan också motiv och inställning måste vara rätt om vi ska kunna leva enligt Guds standard i Nya Testamentet (NT).

För att kunna visa på skillnaden på vrede och vrede har det i några grekiska NT manuskript tillagts vrede "utan grund" i vers 22, men det stod inte i de viktigaste manuskripten. Det fanns med i den 1930 års norska översättning men inte i 1978 års (och varken i den svenska 1917, 1981 eller 2000). Tillägget var menat som

en hjälpande kommentar till Jesu ord men det är överflödigt om man förstår den ursprungliga betydelsen av det grekiska orden.

Jesus visar här att felaktiga relationer mellan människor inte bara beror på inflammerad, bitter vrede utan även på en fördömande och nedlåtande inställning till våra medmänniskor. I sin kommentar till Matteusevangeliet berättar William Barclay om rabbi Simon ben Eleasar som är på väg hem från sin lärare, uppfylld av sig själv på grund av sin lärdom, kunskap och godhet. En anskrämlig förbipasserande hälsar på honom, men istället för att återböda artigheten säger rabbinen: "Din *raka* (dåre, idiot). Vad ful du är! Är alla männen i din by lika fula som du? Det, svarar mannen, det kan jag nog inte svara på. Men gå du och upplys Skaparen om hur ful jag är, hans skapelse". Det är rabbinens arroganta och föraktfulla inställning som Jesus jämför med hat och mord.

Jesus fortsätter i vers 23 med att säga att innan vi uttrycker vår kärlek till Gud i tillbedjan och gemenskap med honom så måste vi röja upp i våra mänskliga relationer. Innan vi kan ha ett riktigt förhållande till Gud, vår far, måste våra relationer till andra, som också är Guds barn, bli bra. Vårt Gudsförhållande är som en trekant, där Gud, vi själva och våra medmänniskor är parter. Därför säger Jesus senare i Matteus 22:36–37 att de två viktigaste buden är de kända: Du skall älska Herren av hela ditt hjärta (5 Moseboken 6:5) och: Du skall älska din nästa som dig själv (3 Moseboken 19:18). Om jag hatar en annan människa hur kan jag då älska Gud, som är Far till oss

bägge? Vår medmänniska är skapad till Guds avbild och vi ska behandla henne som Gud gör. Gud hatar ingen människa. Han hatar den synd vi hänfaller åt men älskar syndaren. Om vi är i konflikt med någon kommer det att förstöra vår relation till, och tillbedjan av Gud, allas vår far. Därför säger Gud att innan du ger uttryck för din kärlek till honom måste du visa kärlek till din medmänniska.

Jesus ger ännu ett råd innan han avslutar ämnet och det är att söka förlåtelse innan det har gått så långt att tillståndet förvärrats bortom försoning. Som exempel på detta använder han mannen som kan komma att dras inför rätta. Jesus uppmanar honom att göra upp med sin motpart så fort som möjligt. Om det kommer till domstol kan det bli mycket svårare att få saken ur världen. Av Jesu bud kan vi dra lärdomen att aldrig ha något otalt med någon.

På en mycket god väns begravning för några år sedan hände det sig att hans vuxna son på minnesstunden efteråt inte klarade av att hålla sitt tal. Han bara grät. Mellan far och son fanns svårigheter som aldrig blivit lösta. Vad, vet jag inte, men där och då bestämde jag mig för att aldrig lämna något olöst mellan mig och någon människa. Ingen av oss vet när vår fysiska tillvaro tar slut. Låt oss inte bära på hat eller vrede mot någon utan göra upp med varandra så snart som möjligt. Den som inte kan förlåta kan Gud heller inte ge förlåtelse. Vi kan inte älska Gud om vi samtidigt hatar hans barn.

Redan nu när vi går i genom detta första exempel ser vi hur allomfattande Jesu lag är i det nya förbundet. □

Livets Källa, c/o BTHB, Hemmestorps Eke 33,
SE-270 35 Blentarp, Sverige
Fax: 0046 - (0)46 800 57

Redaktionen:

Livets Kilde, Postboks 89 Holmlia, NO-1201 Oslo

Övriga adresser i Norden:

Danmark: *Livets Kilde*, Postboks 1515, DK-2700 Brønshøj

Finland: *Livets Kilde*, Box 603, FI-00101 Helsingfors

Sverige: *Livets Kilde*, c/o BTHB, Hemmestorps Eke 33,
SE-270 35 Blentarp (produktion)

Telefonkontakt:

Danmark: +45-22 67 70 96

Norge: +47-64 87 74 48

Sverige: +46-(0)31-82 19 12; +46-073 622 86 89

Stöd för utgivning av *Livets Källas häftesserie*:

Livets Källa är gratis. Vi har ungefär 1400 prenumeranter vid det här laget och med frivilliga bidrag är det möjligt att ge ut häftena. Vi är djupt tacksamma för ert finansiella stöd. Arbetet med *Livets Källas* häften sker på frivillig basis, men tryckning och porto måste betalas. Om du vill bidra till utgivningen av våra häften kan du göra det på något av nedanstående konton:

Danmark: 1-245-7278

Finland: 800014-1952461

Norge: 7082 0512624

Sverige: 98 07 30-6

Författare i denna utgåva: Carl Fredrik Aas
Norsk originaltitel: *Bergprekenen (del 2)*
Översättare: Renée Strand